

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
- سوالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آیین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

سال اول - شماره ۱۹۴

صفحه ۶۲۸

دیرتیر محمد شاهی نماینده مجلس شورای ملی

شنبه ۲۲ مهر ماه ۱۳۲۴

دوره چهاردهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۴۲۱

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - مذاکرات یکصد و چهل و نهمین جلسه مجلس - صفحه ۱-۴
- ۲ - آگهی های رسمی و ثبتی - صفحه ۵

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۴۹

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۵ شنبه نوزدهم مهرماه ۱۳۲۴

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بقیه انتخاب هیئت رئیسه
- ۳ - تقدیم یک ورقه سؤال از طرف آقای اردلان و آقای مهندس فریوراز وزارت کشور راجع برق تهران
- ۴ - تقدیم یک فقره طرح قانونی از طرف آقای بهبهانی بامضای ۸۰ نفر از نمایندگان راجع بتأخیر انتخابات دوره ۱۵
- ۵ - تقدیم و تصویب یک پیشنهاد از طرف آقای رضا حکمت در موضوع طرح نوق

مجلس نیم ساعت پیش از ظهر بریاست آقای ملک مدنی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مجلس

صورت مجلس روز ۳ شنبه ۱۷ مهرماه را آقای جواد مسعودی (منشی) بشرح زیر قرائت نمودند

مجلس یک ربع ساعت پیش از ظهر بریاست آقای آقا سید محمد صادق طباطبائی تشکیل و صورت جلسه قبل قرائت و تصویب گردید.

غائبین با اجازه - آقایان: فاطمی - اخوان - دهستانی - نه انجی - غائبین بی اجازه - آقایان: فرمند - مظفر زاده - دکتر اعتبار - موید قوامی - کفائی - هامری - امیر ابراهیمی - صمصام - منصف - تولیت - دکتر زنگنه - دکتر رادمش - دکتر شفق - شریعت زاده - رفیعی - ایرج اسکندری - دکتر آقایان - مراد آریه - دیرآمدگان با اجازه - آقایان - فولادوند - لنگرانی - دیرآمدگان بی اجازه - آقایان - خاکباز - دکتر کشاورز - دولت آبادی - سنندجی - نیمه ورتاش - فرود - قبادیان - سیف پور - بهمن اسفندیاری - نمازی - دهقان - دکتر کیان

آقای هاشمی اظهار نمودند از ۱۴ مهر مدت تصدی منشی ها نیز خاتمه یافته و تا اکنون بامر رئیس و اجازه مجلس است که در جای خود انجام وظیفه میکنند.

آقای دکتر مصدق با توضیحاتی اشاره نمودند که در پارلمان انگلیس وقتی حزب کارگر غلبه یافت رئیس مجلس از حزب مخالف انتخاب شد. یعنی رئیس دولت از اکثریت و رئیس مجلس از اقلیت است و در سیاست بین المللی و حکومت پارلمانی روش مستحسبی نشان دادند ابستروکسیون ما هم برای جلب توجه همکاری اکثریت بود و بالاخره آمدیم باهم همکاری کنیم که اگر بد باشیم کمال هم نشین بر ما اثر کند و اگر اکثریت خوب نیست اختلاط اکثریت و اقلیت توازن بسببست پارلمانی بدهد و نتیجه آن عاید مملکت شود و در انتظار همین توافق بنا بود که هیئت رئیسه از امضای سابق انتخاب شود

و بر روی همین اصل بجناب آقای رئیس مجلس و آقای ملک مدنی رای دادیم ولی چنین بنظر میرسد که اکثریت قصد همکاری ندارند و در انتخاب هیئت رئیسه بنظر اقلیت توجه نمیکنند.

آقای کاظمی با سیاستگرایی از اظهار همکاری اقلیت با اکثریت توضیح دادند که راجع به هیئت رئیسه نظرا کثرت این بود که کارها بوسیله اشخاص بنوبت انجام شود و اگر اقلیت با اکثریت مراجعه میکرد البته بانظر آقایان هم توافق حاصل میشد و ما با کمال میل با اقلیت حاضر همکاری هستیم تا بتوانیم موجبات آسایش مردم را فراهم کنیم. در این موقع آقای مرآت اسفندیاری برای نظارت بجای آقای مقدم بقرعه تعیین و در انتخاب جمعی منشی ها اخذ رای بعمل آمد از ۱۰۲ نفر عده حاضر آقای ذوالفقاری با ۶۰ رای و آقای جواد مسعودی با ۴۵ رای و آقای هاشمی با ۵۳ رای انتخاب شدند.

سپس در انتخاب چهارمین منشی اخذ رای بعمل آمد از ۲۲ نفر عده حاضر آقای دکتر مجتهدی با ۳۹ رای و آقای قشقای ۲۸ رای داشتند و چون اکثریت حاصل نشد برای بار سوم اخذ رای بعمل آمده از ۹۱ نفر عده حاضر آقای دکتر مجتهدی با ۴۴ رای با اکثریت نسبی انتخاب شدند. آقای وزیر بهداری با اظهار تشکر از علاقه و مساعدت آقایان نمایندگان بهداشت و بهداری عمومی تقاضا کردند که لایحه استخدام مشاور فنی وزارت بهداشت جزو دستور قرار گیرد و نسبت به لایحه سازمان جدید وزارت بهداشت نیز که در کمیسیون مربوطه مانده توجه سریعی مبذول شود.

آقای دکتر کشاورز راجع باشغال محل حزب و کلوب نوده توضیحاتی داده اشاره نمودند که در این خصوص سئوالی از آقای رئیس الوزراء دارم تقدیم میکنم و اگر جواب دهند استیضاح خواهم کرد.

یکساعت و ربع بعد از ظهر جلسه ختم و مجلس آینده بروز پنج شنبه ۱۹ مه ساعت بظهر موکول شد.

هین مذاکرات مشروح یکصد و چهل و نهمین جلسه از دوره چهاردهم قانونگذاری

اداره تنظیم اسرار و تعزیر صورت مجلس

نایب رئیس - آقای فیروز آبادی در صورت مجلس نظری دارید؟

فیروز آبادی - خیر فیصل از دستور عرض دارم

نایب رئیس - آقای نبادیان در صورت جلسه فرمایشی دارید؟

قبادیان - عرض بنده راجع بدیر آمدگان بود بنده را جزء دیر آمدگان نوشته اند در صورتیکه بنده قبل از همه آقایان همیشه در مجلس حاضر هستم و کاشکی سایر آقایان هم به بنده تاسی نکنند

نایب رئیس - آقای اردلان

اردلان - بنده بموجب ماده ۵۴ یک تذکر نظامنامه ای دارم اگر اجازه میفرمائید دو کلامه است

نایب رئیس - در صورت جلسه نیست؟

اردلان - خیر

۴- بقیه انتخاب هیئت رئیسه

نایب رئیس - صورت جلسه تصویب شد و بر حسب معمول شروع میکنیم با انتخاب سه نفر کارپرداز ۰۰۰

اردلان - آقایان اجازه فرمائید بنده تذکر کم عرض کنم

نایب رئیس - موافقت فرمائید بعد از انتخاب کارپردازان چون مطابق معمول در بین انتخاب هیئت رئیسه صحبت ممنوع بوده است (اردلان - آقا فقط دو دقیقه است) ۰۰ در بین انتخاب هیئت رئیسه هیچوقت سابقه ندارد که صحبت بشود (صحیح است) خواهش میکنم آقایان نظار تشریف بیاورند آقای صدریه، آقای نبادیان، آقای مرآت اسفندیاری حالا شروع میکنیم با انتخاب سه نفر کارپرداز عمده حاضر هم ۱۰۶ نفر است

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده و نتیجه برارزیر از طرف مقام ریاست اعلام شد)

عده آراء ۱۰۶ - مهره تقشبه ۱۰۶ آقای افخمی ۶۶ رای و مطابق صورتی که اینجا است آقای حشمتی ۵۲ (همین اسفندیاری - آقای حشمتی ۵۵ است)

طوسی - آقا آقای افخمی ۶۶ رای دارند و آقای حشمتی ۵۵ و بنابراین آقای افخمی و آقای حشمتی انتخاب شده اند و برای یک نفر دیگر باید تجدید انتخاب بشود

جمعی از نمایندگان - آقا نتیجه را فرمائید

نایب رئیس - نتیجه را گفتم آقای افخمی ۶۶ آقای حشمتی ۵۵ آقای نجومی ۵۱ آقای مرآت ۴۸ آقای صدریه ۲۷ دو نفر اکثریت داشتند و انتخاب شد که آقای افخمی باشد و آقای حشمتی و یک نفر دیگر باقی است که انتخاب میشود و عمده حاضر هم ۱۰۸ نفر است

(اخذ و شماره آراء برای انتخاب یک نفر کار پرداز توسط هیئت نظار بعمل آمده و نتیجه بقرار ذیل اعلام شد)

قبادیان - عده مهره تقشبه ۱۰۸ است و عده آراء ۱۰۹

نایب رئیس - یکی از آراء را که زیادی است بردارید و باطل کنید و بفرمائید کار بگذارند (بعد از قرائت آراء نتیجه انتخاب برارزیر از طرف مقام ریاست اعلام شد)

عده آراء ۰۸ مهره تقشبه ۱۰۸ آقای مرآت ۶۰ و آقای نجومی ۴۲ رای داشته اند بنا بر این آقای مرآت به مباشرت سوم انتخاب شده اند آقای اردلان بفرمائید اخطار شامشیت؟

۳- تقدیم يك ورقه سوال از طرف آقای اردلان و آقای مهندس فریور از وزارت کشور راجع به برق تهران

اردلان - عرض کنم بنده چندی قبل يك سوألی از وزارت کشور کرده بودم و مطابق نظامنامه حداکثر تا یکماه بعد باید جواب بدهند (فرخ - سوأل مدت ندارد) ۰۰ اجازه فرمائید عرض کنم بعد هم بنده امروز يك سوألی از وزارت کشور کردم که حضور مقام ریاست تقدیم میکنم و اورا جمع باین است که شهرداری، تهران اداره برق را برداشته است يك شرکتی کرده است و خود شهردار و رئیس برق هم جزء هیئت عامله شده اند خواهش میکنم در این خصوص آقای وزیر کشور حاضر شوند و جواب بدهند چون ماه مردم باید از این قسمت مستحضر شوند

مهندس فریور - بنده هم همین سوأل را کرده ام

۴- تقدیم يك فقره طرح قانونی از طرف آقای بهبهانی باهضای ۸۰ نفر از نمایندگان راجع بتأخیر انتخابات دوره ۱۵

نایب رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - نظر با وضاع و احوال مملکت و وضعیت فعلی و نزدیکی موقع انتخابات دوره یازدهم جمعی از آقایان نمایندگان (صحیح است) جمعی از آقایان نمایندگان که عده شان شاید بالغ بر ۸۰ نفر باشد (صحیح است) طرحی پیشنهاد کرده اند برای اینکه تأخیر بیندازند انتخابات را مادام که قوای بیگانه در این مملکت است (صحیح است) و از طرفی هم البته تصدیق میفرمائید آقایان که با بودن قوای اجنبی در مملکت يك وضعیت غیر سلامت و غیر منظمی در مملکت حکم فرماست (صحیح است) و بسا این مسئله انتخابات اگر باید بطریقی که همه مردم مشروطه خواه و مملکت خواه که نظر دارند پیشرفت بکنند باید در يك موقع آرامش و در يك موقع طبیعی در مملکت انجام گردد (صحیح است) بنا بر این قریب ۸۰ نفر یا تجاوز از ۸۰ نفر آقایان طرحی پیشنهاد کرده اند و بعنوان دوفوریت هم پیشنهاد کرده اند که تا یکماه بعد از تخلیه خاک ایران از قشون اجانب انتخابات تأخیر بیفتد و این طرح را بنده تقدیم میکنم و چون دوفوریت تقاضا شده است در این باب و آنهم معلوم است که برای چه دوفوریت در نظر گرفته صدور فرمان است این طرح بسا امروز تکلیفش معلوم بشود که برای شنبه و یکشنبه تکلیف معلوم باشد و دیگر محل اختلاف کلامی نباشد (صحیح است) این را تقدیم میکنم و از آقایان هم استدعا میکنم که آراء تصویب فرمائید

جمعی از نمایندگان - آقا بفرمائید مطرح را بخوانند

اردلان - استدعا میکنم امضاها را هم بخوانند

نایب رئیس - طرح قرائت میشود

ریاست معظم مجلس شورایی - از نظر ناآمین آزادی کامل و اینکه کمترین توهمی برای اظهار نظر در انتخابات دوره یازدهم مجلس شورایی برای هیچک از افسراد ملت ایران در پیش نباشد امضاء کنندگان ماده واحده ذیل را بایند دو - فوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب آنرا داریم ماده واحده - انتخابات یازدهم همین دوره تقشبه مجلس شورایی یکماه بعد از تخلیه خاک ایران از قوای بیگانه بعد خواهد آمد. امیر تیمور محمد رضائیانچی - روحی - همین اسفندیاری - سید کاظم جلیلی - حاذقی - تولیت - عماد تربتی - منصف - فرخ - اردلان - ذوالقدر - محمد علی امام جمعه - انبال - سیف پور فاطمی - صفوی - خلیل دشتی - حیدر علی امامی - مخبر فرهمند - گلهداری - سر نیوزاده - ظفری - محمد طباطبائی - دولت آبادی - نبوی - دکنتر طاهری - معمل - خلمتیری - پوررضا - اخوان - فاطمی دکنتر معاون - بوشهری - ساسان - اریه - هاشمی - حشمتی محمد علی مجید - فولادوند - مهدی نازی - بهبهانی اعتماد التولیه - جواد مسعودی - خاکباز - دکنتر مجتهدی - معیط - ذوالفقاری - سلطانی - نفعه الاسلامی دکنتر کیان - فیروز آبادی - اسعد - ارباب کیو - فرود دهقان - مجد ضیائی - صدریه - رفیعی - مرآت اسفندیاری - ملک مدنی - عباس مسعودی - دکنتر عبده - جمال امامی - فتوحی - افشار صادقی - آصف - شریعت زاده قبادیان - مؤید تابتی - دهستانی - فرهودی - شفقانی - دکنتر آقایان تقایب سنندجی - امینی - يك اسم هم تقریباً با بقره است آنها یکم خوانده شد ۷۹ اسم بود آقای فیروز آبادی هم قبول فرمودند

نایب رئیس - فوریت مطرح است

شهاب فردوسی - وزیر کشور نیست نمی شود این طرح را مطرح کنید

حاذقی - بوزارت کشور مربوط نیست این يك عمل منفی است

هاشمی - کار انتخابات مربوط بخود مجلس است مربوط بوزارت کشور نیست

دشتی - امضای آقای تهرانی هم هست که قرائت نشد

نایب رئیس - عده امضاها ۱۵ تا که باشد کافی است دیگر ضرورتی ندارد فوریت اول مطرح است

آقای فرهودی

فرهودی - بنده موافقم اگر مخالفی صحبت کرد آنوقت بنده صحبت میکنم

نایب رئیس - آقای محمد طباطبائی

محمد طباطبائی - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - موافقم

نایب رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

نایب رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای اردلان

اردلان - موافقم

نایب رئیس - آقای شهاب فردوسی

شهاب فردوسی - این طرح در واقع يك چیزی است که ما میخواهیم تصویب بکنیم که دوره چهاردهم وقتی تمام میشود یکماه بعد دوره ۱۵ انتخاباتش آغاز بشود یعنی معنایش این است (اردلان اینطور نیست آقا) ۰۰۰ اجازه فرمائید (همه نمایندگان)

نایب رئیس - خواهش میکنم آقایان رعایت سکوت و نظم را فرمائید (صحیح است) و در بین صحبت ناطق صحبت نکنند ایشان صحبت هایشان را که کردند هر کس که مخالف است بیاید صحبت کند

محمد طباطبائی - شمام موافقت میکنم که ایشان راجع بفوریت فقط باید صحبت کنند

نایب رئیس - بفرمائید آقای شهاب

شهاب فردوسی - اگر فرض ما این باشد که انشاء الله قوای بیگانه قبل از آنوقت قرارداد و عهدنامه ای که ما داریم از ایران بروند البته فترت پیش نمی آید (صحیح است) اما اگر فرض ما این باشد که قوای بیگانه وقتی ایران را تخلیه خواهند کرد که مطالبت داشته باشد با آن تاریخی که دو عهد نامه هست و چون دوره چهاردهم هم مقارن همان اوقات تمام میشود بنا بر این چون يك ماه بعد انتخابات شروع می شود يك فترتی پیش می آید و در این فاصله که یکماه خواهد بود انتخابات چون شروع نخواهد شد مجلس بلافاصله بعد از دوره چهاردهم شروع نمیشود و بنا بر این این طرح چون مخالفت دارد با قانون اساسی و لازمه اش این است که ما مشروطیت را تعطیل بکنیم (یکی از نمایندگان - نه اینطور نیست) ۰۰۰ چرا قربان وقتی که انتخابات شروع نشد و مجلس هم تمام شد فترت پیش می آید و مشروطیت تعطیل میشود بنا بر این این بلامری است که در حقیقت مبنایت دارد با قانون اساسی و ما میخواهیم این طرح را بکنیم بدون اینکه هیچ مطالعه کرده باشیم در این قسمت و از طرف دیگر آقایان متصورشان این است که روزیکشنبه فرمان انتخابات صادر نشود ولی هیچ متایرتی ندارد که فرمان انتخابات هم صادر بشود و معنادار این طرح را ما تصویب بکنیم و انتخابات را يك ماه دوماه یا هر چه لازم باشد بتعویق بیندازیم برای اینکه فرمان که صادر شد بلافاصله انتخابات شروع نمیشود انتخابات سه ماه مانده با آخر دوره چهاردهم شروع می شود بنا بر این این طرح که کمال اهمیت را دارد در سرنوشت ما بنده مخالفم که ما بیائیم بدون فکر و با عجله آن را تصویب بکنیم

نایب رئیس - آقای طباطبائی

محمد طباطبائی - عرض کنم که از مقام ریاست همانطوری که شما اخطار لازمی و تذکر لازمی دادید که مراعات نظام را بکنیم ما هم حق داریم که از ایشان استدعا بکنیم که در صحبتها هم مواظبت فرمایند که فقط مطابق ترتیب و نظامنامه صحبت بشود (صحیح است) الان فوریت لایحه ای مطرح است اگر کسی مخالف با فوریت است میتواند حرفش را بزند و استدلال بکند ولی بنده در صحبت های آقا ندیدم که با فوریت لایحه چندان مخالفتی داشته باشند و خودشان هم ضمناً کمال اهمیت این لایحه را تصدیق

کردند و فرمودند که مطالعه نموده برستان رسید که متجاوز از ۸۰ نفر نماینده مجلس این طرح را امضا کرده اند در میان هم عرض میکنم که تا حال سابقه نداشته است يك همه جو تصمیم قاطمی با مطالعاتی که از شش ماه پیش تا حالا شده است و همه آقایان شاهد هستند (صحیح است) به مجلس شورای ملی تقدیم شده است (صحیح است) آقایان برای حفظ مصالح عمومی مملکت برای رعایت تمام اطراف و جوانب مسئله رعایت نزاکت کامل که ما معتقد هستیم و مقیده داریم و استدعا میکنیم که مطالبی که پیش همه مجرز است اینجا نگویید تا ما در مقام جواب بر نیائیم اهمیت مطلب بقدری است که خود آقا تصدیق کردید که کاملاً اهمیت دارد و فرمودید مطالعه شماست که آقایان نمایندگان در جلسات خصوصی در خارج مجلس در داخل مجلس در این باب مذاکره کردند مشورت کردند و يك لایحه جامع الاطراف با مطالعه کامل به مجلس شورای ملی تقدیم شده است و من میدانم که قلباً و باطناً هیچکدام از آقایان مخالف نیستند خود آقایان شاهدید که اگر یکمده خیلی قلیلی از آقایان امضا نکرده اند این طرح را برای این است که صحبت زیاد تر با آن هفت هشت ده نفر نشده است والا ما هم میدانیم که این آقایان نماینده مجلس هستند ایرانی هستند و با بنده و معتقد و علاقمند به مصالح مملکت هستند و اینهم يك کاری است صرفاً مربوط بکار داخلی مملکت و مربوط بخود ملت ایران (صحیح است) و این تصمیم که گرفته شده است بدون هیچ نظر است یعنی وقتی میگوئیم قشون بیگانه یعنی مربوط بقشون امریکا، انگلیس و روس (صحیح است) تمام قشون خارجی که در اینجا هستند وقتی خاک ما را با تمام تخلیه کردند و یکماه از تخلیه گذشت انتخابات دوره یازدهم با اطمینان خاطر و با آزادی خاطر شروع و انجام خواهد شد و فترتی هم پیش نمی آید (جمعی از نمایندگان - رای رای)

نایب رئیس - رای میگیریم فوریت اول این طرح آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد فوریت دوم مطرح است مخالفی نیست؟ (جمعی از نمایندگان رای رای) رای میگیریم فوریت دوم این طرح آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر بر خاستند) تصویب شد اصل ماده مطرح است آقای هاشمی ماده واحده و قرائت فرمائید

جمعی از نمایندگان - احتیاجی بخواندن نیست

نایب رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده موافقم بعد از يك مخالف صحبت می کنم

نایب رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - بنده موافقم

نایب رئیس - آقای فولادوند

فولادوند - موافقم

نایب رئیس - آقای رحیمیان

رحیمیان - این طرح ظاهرش طوری است که البته کسی که مخالفت میکند اظهار خواهند کرد و خواهند گفت که آقا موافق با ماندن قشون

اجتنبی است در صورتیکه اولین کسی که در این مجلس راجع بر رفتن قشون خارج و بیگانه از کشور ایران صحبت کرده است بنده بوده ام (اردلان - شما دوم گس بوده اید بنده اول بوده ام) (خنده نمایندگان) و هیچ شخصی که شرافت داشته باشد و خون ایرانیت داشته باشد با بودن قشون اجنبی در خاک خودش موافق نیست (صحیح است) و این مخالفتی که بنده میکنم روی يك دلالتی است که میخواهم به مرض آقایان برسانم و تاریخ در آنچه تفاوت کند از ظاهر این طرح چنین استنباط میشود و چنین فهمیده میشود که در دوره چهاردهم قشون اجنبی در امور راجع به انتخاب عمده ای از نمایندگان دخالت داشته است و آقایان تصدیق میکنند که این دخالت قشون اجنبی اگر بوده است بدست خود آنها نبوده است و بدست ایرانی انجام شده است و اگر ما میخواهیم حقیقت قضیه را رسیدگی بکنیم و آن اشخاصی را که تحت تأثیر اجنبی قرار گرفتند و تحویل کردند يك عمده را به مجلس يك مجازاتی برای آنها قائل شویم محتاج به این طرح نمیشدیم و آن دولت و آن اشخاصی که تحت نفوذ و تحت تأثیر اجنبی واقع شدند و در اینکار دخالت پیدا کردند الان تمام آنها راست راست قدم میزنند و از آنها قدر دانی هم میشود (فداکار اکثریت هم از آنها پشتیبانی میکنند) برای اینکه ما میخواهیم با این کار موافق نباشیم یعنی میخواهیم کسی تحت تأثیر اجنبی واقع نشود امروز ما بیشتر هدای را تحت محاکمه و مجازات بکنیم و بلکه اعدام کنیم اگر ما اینکار را میگردیم امروز محتاج باین طرح نبودیم (صحیح است) و هر کسی وظیفه خودش را میدانست و وظیفه خودش عمل میکرد حالا آمدیم این طرح با این طریق مورد تصویب آقایان واقع شد گذشت ولی ما میخواهیم راجع بخودمان صحبت کنیم راجع بوضعیت نمایندگان قفلی صحبت کنیم بنده راجع بقرار داد مرحوم فروقی داخل بحث نمی شوم که آیا بنفع ایران بوده است یا بضرر ایران بوده است تاریخ تفاوت خواهد کرد (یکی از نمایندگان - این پیمان بنفع ایران بوده است) ولی وضعی تثبیت دوره سیزدهم بنفع ایران نبود الان هم دلایلش را عرض میکنم فقط استدعا میکنم که من هیچوقت خارج از نزاکت صحبت نمیکنم و بین اجازه بدهید که من دلایل خودم را عرض بکنم (محمد طباطبائی - از موضوع خارج نشوید آقای رحیمیان) برای اینکه نظارت ایران این بود که چون اینها اشخاصی بودند که در دوره دیکتاتوری انتخاب شده بودند با آن ها مخالف بودند و مرحوم فروقی آورد این را تثبیت کرد و نمایندگان مجلس هم بنفع دوره آتی و بنفع دوره چهاردهم دولتی آوردند روی کار و اشخاصی را در حوزه انتخابیه خودشان فرستادند و از قدرت دولتی که بدست آنها روی کار آمده بود بنفع خودشان استفاده کردند (هاشمی - پس چرا صدی شصت آنها انتخاب نشده اند) ۰۰۰ و این بدعت بدی بود که فعلاً این نظر در دوره چهاردهم هم باقی است و کسی میتواند ادعا بکند از نمایندگان که مجترم که راجع به انتخابات استنادار ها و فرماندار ها و مامورین حوزه انتخابیه خودش دخالتی نکرده است؟ (هاشمی - بنده) (فداکار بنده ولی ۲۰ نفر بیشتر نیستیم) پس در این صورت این قدرت و این بدعت

بی که ایجاد شده است این بفتح نمایندگان محترم و بفتح انتخاباتی آنها انجام خواهد شد و امروز این وضعی که پیش آمده است و این رویه ای که ما پیش گرفته ایم بعقیده بنده این رویه بفتح ملت ایران که میخواهند آزادانه و کبل انتخاب کنند نیست (جمعی از نمایندگان - بمکس است) (همین اسفندیاری - بگذارید عقیده شان را بگویند اظهار عقیده که آزاد است) ... بنده که اینجا صحبت میکنم بنام يك فردی از افراد این کشور صحبت میکنم ، من بگویم آقا شون خارجی باید برود و در بودن قشون خارجی نباید انتخاب بشود ولی ما از دست شما هم باید خلاص بشویم (همین اسفندیاری از دست خودمان بفرماید) ... وضعیت شما را هم باید در نظر بگیریم یانه و آن بجای خودش محفوظ ولی راجع بخودمانهم باید صحبت کنیم و حالا این طور بنده پیش بینی میکنم و عقیده خودم را اینطور اظهار میکنم با این اعمال نفوذی که ما در حوزه انتخابیه خودمان میکنیم یا میکنند و این قدرت هم بدست و کلاست و مردم هم در مقابل این قدرت حق استنادگی ندارند و نمیتوانند استنادگی کنند بنابر این اگر حقیقه ما مایل هستیم بکثرت خدمت کنیم و مایل هستیم خودمان را بفتح کشور فدا کنیم و در دوره چهاردهم هم که بتصدیق آقایان و به تصدیق ملت ایران ما برای کشور کاری نکرده ایم پس در این صورت برای اینکه این بدعت بدی که گذاشته شده راجع باعمال نفوذی که و کلامیکنند و راجع برویه ای که در دوره ۱۴ اتخاذ شده است و بنده پیشنهاد میکنم که در این طرح يك تبصره ای اضافه شود که و کلای دوره چهاردهم از انتخاب در دوره یازدهم محروم باشند (احسن - صحیح است) (دکتر کشاورز - بسیار صحیح است) - احسن (همه نمایندگان) (همین اسفندیاری - آفرین)

نایب رئیس - خواهش میکنم بگذارید صحبتشان را بکنند بفرمائید آقا

رحیمیان - بنده برای چه این پیش نهاد را میکنم ؟ برای اینکه این پیشنهاد را که میکنم قدرت مملکت دست این و کلاست و این و کلا بفتح خودشان هم کار نمیتوانند بکنند (همین اسفندیاری پس بفرمائید ما و کلا) ... ما و کلا اگر ملت ایران بخواهد از این قدرت و از این بدعت بد جلو گیری کند دوراه جل در نظر است البته باوضع فعلی من طرفدار انقلاب نیستم ، یکی با انقلاب که قدرت را از دست این مجلس بگیرد و بتواند آزادانه برای خودش و کبل انتخاب بکند یا اینکه خود آقایان و کلا این فداکاری را بکنند چون عقیده بنده در انقلاب نیست و عقیده بنده بر این است که اگر چنانچه ما میخواهیم حقیقه برای کشور فداکاری کنیم و این طرح از صمیم قلب برای ملت ایران است و خود ما هم که گفته ایم که در دوره چهاردهم خدمتی نکرده ایم و ملت ایران هم که از انتخاب ما در این دوره منجز و منتظر است بهتر این است که مادران دوره فداکاری بکنیم و خودمان هم انتخاب نشویم (دکتر کشاورز - احسن) (همین اسفندیاری - احسن ، احسن ، احسن)

هاشمی - آقای رئیس بعنوان ماده ۱۰۹ بنده اخطار نظامنامه دارم

نایب رئیس - چه اخطاری

هاشمی - آخر اینها چه حرف هائی است که آقای رحیمیان می فرمایند

نایب رئیس - خبر آقا اخطار شما از ادبیست آقای دشتی بفرمائید

هاشمی - آقا اخطار بنده مقدم است

نایب رئیس - آقا اخطار شما وارد نیست بنده با اخطار های غیر وارد اجازه نمیدهم

هاشمی - آقا يك مجلس اهانت شده است یا خیر ؟

نایب رئیس - خیر آقا چه اهانتی شده است بفرمائید آقای دشتی

دشتی - عرض کنم چند کلمه است که مقدمه عرض میکنم ، آقای هاشمی برای اینکه آرام بشوند ، عرض کنم يك چیزیکه حتما در آقای رحیمیان هست اینست که ایشان مرد خوش نیتی هستند و ابتدا نظر بدی ندارند (صحیح است) و حرفه ایشان ، بنی بر سوء نظر نیست حالا ممکن است در بعضی از حرفه ایشان قدری اشتباه بکنند آن چیز دیگر است چون ایشان مرد وطن پرستی هستند و اگر اجازه بفرمائید همین موضوعی را که گفتند من جواب ایشان را عرض کنم اولاً راجع بدوره سیزدهم صحبت کردند تئیت دوره سیزدهم بعقیده ما یعنی انکار مرحوم فروغی بعد از دوره دوازدهم در آن موقع يك هیجان و عصبيتی در جامعه ایران برضد مجلس سیزدهم بود و هر چند در مجلس سیزدهم چندین جلسات شد و مرحوم فروغی جدید کرد که راه قانونی برای اینکار پیدا کند که انتخابات دوره سیزدهم را لغو کند راه قانونی پیدا نکردند و بنا بر این انتخابات دوره سیزدهم را لغو نکردند و دوره سیزدهم باقی ماند اما يك نکته ای که اشاره فرمودید که و کلاه مداخله در انتخابات میکنند و استنادان برای خودشان معین می کنند بدو دلیل بنده روشنتان میکنم یکی این که بموجب همین طرح و کلا از مداخله محروم خواهند شد برای اینکه وقتی مجلس تمام شد ما دیگر مداخله نمی توانیم بکنیم (فداکار - استنادان ها را درست کرده اند)

پس بنابر این نظر شما بطور اتم و اکمل تامین میشود برای این که اگر ما و کلا میخواهیم اخلال بکنیم نیاستنی این طرح را تصویب کنیم پس ما و کلا نمیخواهیم مداخله کنیم این یکی ، یکی دیگر که خیلی هم اهمیت دارد اینست که شما یاهر دواتی اگر مداخله بکنند و هر و کیلی اعمال نفوذ بکنند غیر از این است که اجنبی مداخله بکنند ما در اینجا در مقابل يك امر عملی واقع شده ایم و آن مداخله و نفوذ اجانب است و بالاخره بهمان نیت يك و شریفی که شما دارید تاقشون اجنبی در خاک مقدس ما ست نباید انتخابات شروع بشود و بعد راجع باین که اعمال نفوذ بشود یا نشود بنظر بنده هم البته باید سعی کرد که اعمال نفوذ نشود حتی ممکن است که این لایحه را وقتی که تمام کردیم بنشینیم و قانون انتخابات را اصلاح بکنیم و بنظر من اکثریت قاطع مجلس با اصلاح قانون انتخابات کاملاً موافق است (صحیح است) دوم این که ممکن است ما يك هیئت پنج شش نفری از مردمان درست مملکت خودمان معین بکنیم که نظارت در امر انتخابات داشته باشند و ما همانطور که لایحه نفت را تصویب کردیم این لایحه را هم باید تصویب کنیم برای مصالح مملکت

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

دکتر کشاورز - بنده با کفایت مذاکرات

مهاشمی

اردلان - آقا بنده پیشنهادی کرده ام

نایب رئیس - با کفایت مذاکرات مخالفت نان را بفرمائید آقای دکتر کشاورز (همه نمایندگان آقا یان اجازه بدهید من که بندهستم مجلس را اداره کنم بنده که مخالف نظامنامه کار نمی کنم بفرمائید آقای دکتر کشاورز

دکتر کشاورز - آقای دکتر مصدق در جلسه قبل فشار غیر قانونی را که اکثریت بر روی اقلیت در مجلس شورای ملی وارد میآورد تذکر دادند و اینکه اکثریت به چوچه نمیخواهد با اقلیت مجلس شورای ملی همکاری کند (همه نمایندگان) (مجدد طباطبائی - این از آن موارد نیست اینجا اقلیت و اکثریتی در کار نیست) من بکنفر در مجلس شورای ملی با تمام هو و جنجال های شما می ایستم و صحبت خودم را میکنم و اگر بنا بشود که از اینجا بیرون رفته مرا بکشند حرفی را که بعقیده من بصالح مملکت و ملت است من اینجا خواهم زد

نایب رئیس - آقای دکتر من شما اجازه داده ام که صحبتتان را بکنید

دکتر کشاورز - آقایان نمایندگان طرخی را با مضای بالغ بر ۷۰ نفر (یکی از نمایندگان کان - ۸۰ نفر) بمجلس شورای ملی آوردند گیرم که تمام شما با این طرح موافق باشید اگر بکنفر در مجلس شورای ملی با این طرح مخالف است اگر انسان هستید اگر دو کرات هستید باید اجازه بدهید صحبت کند (همین اسفندیاری - توهین نکنید) توهین نکردم آقای همین اسفندیاری شرط گذاشتم روی این عبارت (یکی از نمایندگان - راجع بکفایت مذاکرات حرف بزنید) باید اجازه بدهید که اقلاً بکنفر مخالف پشت تریبون حرف خودش را بزند برای اینکه ملت ایران بداند بکروز ممکن است که شما ها اشتباه بکنید بکروز در همین مجلس (همین اسفندیاری - آقا شما توهین میکنید) (دکتر طاهری - آقای همین چرا بگذارید حرفشان را بزنند) (همین اسفندیاری - شما حق ندارید تشریف بزنید)

نایب رئیس - چرا ساکت نمیشوید آقا؟ شما هیچ بآئین نامه احترام نمیگذارید

همین اسفندیاری - وقتی من میخونم که میگویند اگر انسان هستید قطعاً نمیتوانم بآئین نامه احترام بگذارم

نایب رئیس - آقای دکتر صبر کنید تا ماده نظامنامه را بخوانند بعد بفرمائید

ماده ۱۰۹ - اگر در ضمن مباحثات و نطق افترا و تهمت بیکی از نمایندگان زده شود یا عقیده و اظهار او برخلاف واقع جلوه داده شود و نماینده مذکور برای تبرئه و رفع اشتباه اجازه نطق بخواهد بدون رعایت نوبت اجازه داده خواهد شد

نایب رئیس - اگر بیکی از نمایندگان افترا زده شده است حق دارد صحبت کند والا در بین صحبت ناطق کسی حق ندارد صحبت کند اگر آقایان میخواهند مجلس منظم باشد باید رعایت نظامنامه را بکنند بفرمائید آقای دکتر

بقیه دارد

چاپخانه مجلس